

Tre veje til bedre vilkår for first responders med PTSD og andre psykiske belastningsreaktioner

Hver dag træder ansatte i politi, ambulance, fængsler og beredskab ind i situationer, som de fleste ville flygte fra. De møder død, vold, trusler og menneskelig lidelse ikke som undtagelsen, men som en del af deres arbejde. De er ansat til at handle dér, hvor andre må trække sig tilbage.

Deres arbejde indebærer en konstant handlepligt: at sikre borgernes liv og tryghed, også når det koster på egen trivsel. De psykiske belastninger, de udsættes for, er ofte gentagne og ak-

FOTO: COLNURBOX

kumulerede. Det er ikke kun de store katastrofer, men også hverdagens mange hændelser, der sætter sig som ar på sjælen. For nogle udvikler det sig til PTSD eller andre alvorlige psykiske belastningsreaktioner.

Veteraner fra Forsvaret har med veteranaftalen fået styrket både behandling og forebyggelse af de psykiske skader, de pådrager sig under udsendelse. Det samme bør gælde for frontpersonale herhjemme. PTSD rammer ens, men behandles forskelligt. Det er ikke rimeligt.

FOA, Fængselsforbundet, Politiforbundet og Reddernes Udviklingssekretariat i 3F foreslår derfor tre veje til bedre vilkår:

1. Fokus på anerkendelse af PTSD og andre psykiske belastningsreaktioner som en arbejdsskade

- Formodningsregel for psykiske belastningsreaktioner
- Forkortet og forenklet sagsbehandling
- Systematisk registrering af hændelser

2. Øget adgang til støtte, behandling og rehabilitering

- Hurtig adgang til udredning
- Bedre adgang til specialiseret behandling
- Øget beskæftigelsesindsats
- Ens behandlingstilbud uanset faggruppe og geografi

3. Bedre forebyggelse og arbejdsmiljøforbedringer

- Bred vifte af støtteordninger på arbejdspladserne
- Opmærksomhed på og procedurer for intensiverede hændelser (hverdagshændelser)
- Obligatorisk årlig screening af first responders
- Arbejdsgiverbetalt supervision

1. Fokus på anerkendelse af PTSD og andre psykiske belastningsreaktioner som en arbejdsskade

First responders, ambulanceredere, brandfolk, fængselsbetjente og politibetjente, arbejder i nogle af samfundets mest belastende og uforudsigelige funktioner. De møder død, vold, trusler og menneskelig lidelse som en del af deres hverdag. Det slider. Ikke bare fysisk, men i høj grad også psykisk.

Alligevel er det i dag alt for svært at få anerkendt psykiske arbejdsskader som PTSD. Sagsbehandlingen er for lang, uensartet og præget af mistillid. Det er urimeligt, og det er uholdbart.

Derfor foreslår vi tre konkrete tiltag:

Formodningsregel for psykiske belastningsreaktioner

Vi ønsker en formodningsregel, der anerkender, at first responders har en særlig risiko for at udvikle PTSD og andre psykiske lidelser som følge af deres arbejde. Det skal ikke være op til den enkelte at bevise, at deres sygdom skyldes arbejdet. Det skal være udgangspunktet, at den gør.

Forkortet og forenklet sagsbehandling

I dag tager det ofte flere år at få en arbejdsskade anerkendt. Det er alt for længe, især når man står midt i en psykisk krise. Vi foreslår en fast track-ordning for psykiske arbejdsskader blandt first responders, så sager behandles hurtigt og med fokus på støtte frem for kontrol.

Systematisk registrering af hændelser

For at kunne forebygge og dokumentere psykiske belastninger, skal vi vide, hvad medarbejderne udsættes for. Vi foreslår en ensartet og obligatorisk registrering af belastende hændelser fx vold, trusler, dødsfald og redningsaktioner på tværs af sektorer. Det vil styrke både arbejdsmiljøet og sagsbehandlingen.

2. Øget adgang til støtte, behandling og rehabilitering

Når first responders rammes af psykiske arbejdsskader, er det afgørende, at hjælpen er tæt på både i tid og i kvalitet. I dag er der alt for stor forskel på, hvilken støtte man får, hvor hurtigt man får den, og hvor godt den virker. Det skaber ulighed og forværrer sygdomsforløb, som kunne være stoppet i opløbet.

Vi foreslår fire konkrete forbedringer:

Hurtig adgang til udredning

Tiden fra første symptom til første samtale er afgørende. Jo længere man venter, jo større er risikoen for, at en belastningsreaktion udvikler sig til en varig lidelse. Derfor skal first responders have adgang til hurtig, målrettet udredning, uden ventetid og uden bureaukrati.

Bedre adgang til specialiseret behandling

PTSD og andre psykiske belastningsreaktioner kræver specialiseret behandling, ikke standardtilbud. Vi foreslår, at der oprettes eller udbygges specialiserede behandlingsforløb målrettet first responders, med fagfolk der forstår deres arbejdsvilkår og belastningsmønstre.

Øget beskæftigelsesindsats

Mange ønsker at vende tilbage til arbejdet, men ikke nødvendigvis til samme funktion. Derfor skal der være en aktiv og fleksibel beskæftigelsesindsats, der støtter den enkelte i at finde en ny vej i arbejdslivet, med respekt for både helbred og faglighed.

Ens behandlingstilbud uanset faggruppe og geografi

I dag kan hjælpen afhænge af, hvor man bor, og hvilken uniform man bærer. Det er ikke rimeligt. Vi foreslår, at der etableres nationale standarder for behandlingstilbud, så alle med psykiske arbejdsskader får samme adgang til støtte, uanset om de kører ambulance, slukker brande, patruljerer gaderne eller holder ro i fængslerne.

3. Bedre forebyggelse og arbejdsmiljøforbedringer

Det bedste arbejdsskadesystem er det, der aldrig skal bruges. Derfor skal vi sætte massivt ind på forebyggelse og arbejdsmiljøforbedringer for first responders. Det handler ikke kun om at undgå sygdom, det handler om at skabe trykke, bæredygtige arbejdsliv i nogle af samfundets mest krævende funktioner.

Vi foreslår fire konkrete tiltag:

Støtteordninger på arbejdspladsen

Der skal være let adgang til støtte, før problemer vokser sig store. Vi foreslår, at alle arbejdspladser med first responders tilbyder en bred vifte af lavtærskel-ordninger: fx kollegial støtte, psykologsamtaler, debriefing og mulighed for midlertidig omplacering. Det skal være en integreret del af arbejdsmiljøindsatsen. Ikke noget, man selv skal opsøge i krise.

Fokus på intensiverede hændelser

Det er ikke kun de store, dramatiske hændelser, der slider. Det er også de mange hverdagshændelser. Dem, der gentager sig, og som langsomt tærer på psyken. Vi foreslår, at der udvikles procedurer og opmærksomhed på såkaldte "intensiverede hændelser" fx gentagne dødsfald, børne

ulykker eller trusler, samt at disse håndteres systematisk i arbejdsmiljøarbejdet.

Obligatorisk årlig screening

Vi screener maskiner og udstyr, men ikke mennesker. Det skal vi lave om på. Vi foreslår en årlig, obligatorisk og anonym screening af first responders for psykisk belastning. Ikke som kontrol, men som omsorg. Det skal være et redskab til tidlig opsporing og forebyggelse og et signal om, at det er okay at sige til.

Arbejdsgiverbetalt supervision

Supervision er et vigtigt redskab for alle, der arbejder med mennesker i krise. Vi foreslår, at alle first responders tilbydes regelmæssig, arbejdsgiverbetalt supervision med fagpersoner, der forstår deres virkelighed. Det styrker både faglighed, trivsel og forebyggelse.

FOTO COLOURBOX

FOA

 **PALLTI
FORBUNDET**

 REDDERNES
DÖVINGLINGSSEKRETARIAT